

2020

DELÅRSREGNSKAP 3. KVARTAL

05	HOVEDTALL
06	STYRETS BERETNING
10	RESULTATREGNSKAP
11	BALANSE
12	ENDRING I EGENKAPITAL
15	NOTER TIL REGNSKAPET

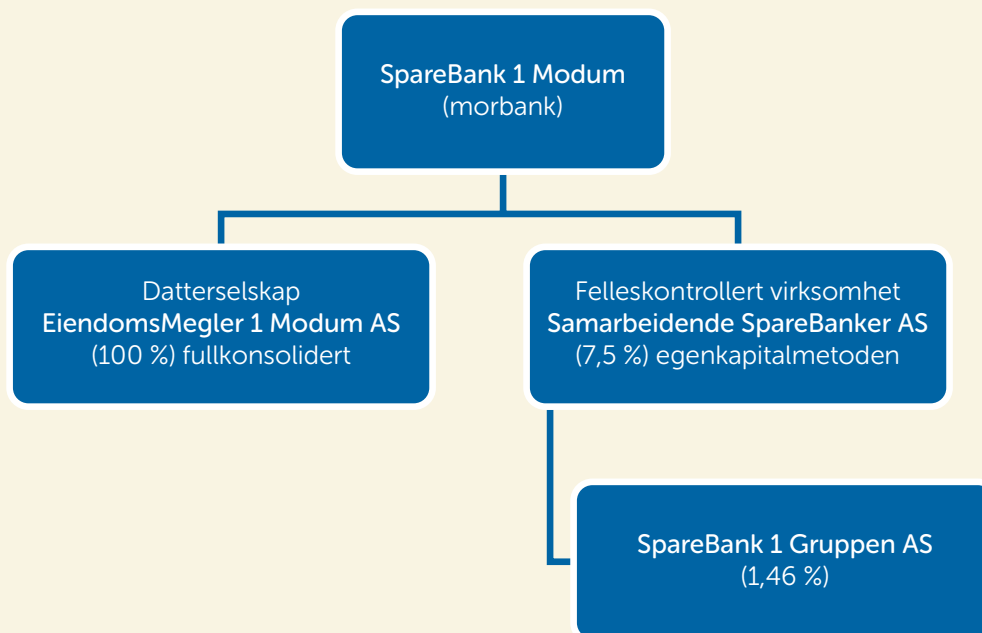
HOVEDTALL

RESULTATSAMMENDRAG (hele tusen kroner)	30.09.2020		30.09.2019		Året 2019	
Netto renteinntekter	115 407	1,47 %	122 686	1,72 %	169 457	1,77 %
Netto provisjons- og andre inntekter	104 506	1,33 %	85 468	1,20 %	122 623	1,28 %
Netto avkastning på finansielle investeringer	36 143	0,46 %	73 351	1,03 %	77 746	0,81 %
Sum inntekter	256 056	3,26 %	281 505	3,94 %	369 826	3,86 %
Sum driftskostnader	127 509	1,62 %	118 563	1,66 %	178 510	1,87 %
Driftsresultat før tap	128 547	1,64 %	162 942	2,28 %	191 316	2,00 %
Tap på utlån og garantier	8 995	0,11 %	4 438	0,06 %	6 826	0,07 %
Resultat før skatt	119 552	1,52 %	158 504	2,22 %	184 491	1,93 %
Skattekostnad	20 265	0,26 %	24 945	0,35 %	30 589	0,32 %
Periodens resultat	99 287	1,26 %	133 558	1,87 %	153 902	1,61 %
Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen	2 063	0,03 %				
Totalresultat	101 349	1,29 %				

NØKKELTALL	30.09.2020		30.09.2019		Året 2019	
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	9,7 %		14,2 %		12,1 %	
Kostnadsprosent (morbank)	47,4 %		30,5 %		35,0 %	
Kostnadsprosent (konsern)	49,8 %		42,1 %		48,3 %	
Balansetall						
Brutto utlån til kunder	8 265 413		8 446 457		8 609 362	
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	13 239 335		12 285 201		12 611 030	
Innskudd fra kunder	7 344 633		6 567 292		6 457 480	
Innskuddsdekning	88,9 %		77,8 %		75,0 %	
Utlånsvekst siste 12 måneder	-2,1 %		7,5 %		7,6 %	
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	7,8 %		9,6 %		9,6 %	
Innskuddsvekst siste 12 måneder	11,8 %		8,9 %		5,7 %	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	10 476 470		9 527 356		9 568 714	
Forvaltningskapital	11 018 752		9 934 189		9 980 167	
Forvaltningskapital inkl. overført kredittforetak	15 992 674		13 772 932		13 981 835	
Tap og mislighold i % av brutto utlån						
Tapsprosent utlån	0,1 %		0,0 %		0,1 %	
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,3 %		0,3 %		0,2 %	
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,5 %		0,2 %		0,1 %	
Soliditet (forholdsmessig konsolidert)						
Kapitaldekningsprosent	20,9 %		19,2 %		21,3 %	
Kjernekapitaldekningsprosent	19,1 %		17,6 %		19,5 %	
Ren kjernekapitalprosent	18,8 %		17,2 %		19,1 %	
Ren kjernekapitalprosent Morbank	19,1 %		19,0 %		19,5 %	
Netto ansvarlig kapital	1 385 390		1 359 484		1 408 708	
Kjernekapital	1 265 042		1 241 413		1 288 425	
Ren kjernekapital	1 244 153		1 216 730		1 261 720	
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	7,6 %		8,2 %		8,5 %	
Kontor og bemanning						
Antall kontor	4		5		4	
Antall årsverk	94		90		90	

Styrets beretning

Konsernet SpareBank 1 Modum omfatter pr 30.09.2020 morbanken, et datterselskap og en felleskontrollert virksomhet.

Hovedtrekk tredje kvartal:

- Ordinært resultat etter skatt 36,8 mill. kr (24,0 mill. kr)
- SpareBank 1 Gruppen leverte sitt beste resultat noensinne i tredje kvartal
- God utlånsvekst til både personmarkeds-kunder og bedriftsmarkedskunder
- God tilgang til likviditet
- God soliditet og innskuddsdekning

Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser refererer seg til konsernet dersom annet ikke eksplisitt fremgår. Tall i parentes angir konserntall pr. 30.09.19.

Nøkkeltall pr 30.09.20:

- Resultat før skatt: 119,6 mill. kr (158,5 mill. kr)
- Forvaltningskapital: 11 018,8 mill. kr (9 934,2 mill. kr)
- Forvaltningskapital inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS: 15 992,7 mill. kr (13 772,9 mill. kr)
- 12 mnd. vekst i utlån inkl. overført til SpareBank1 Boligkreditt AS: 7,8 % (9,6 %)

- 12 mnd. vekst i innskudd: 11,8 % (8,9 %)
- Rentenetto: 1,47 % (1,72 %)
- Egenkapitalavkastning etter skatt: 9,7 % (14,2 %)
- Kostnadsprosent konsern (ekskl. verdiendringer): 49,4 % (43,4 %)
- Kostnadsprosent morbank (ekskl. verdiendringer): 47,0 % (36,2 %)
- Ren kjernekapitaldekning morbank: 19,1 % (19,0 %)
- Ren kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidering: 18,8 % (17,2 %)

Resultatutvikling

Resultat før skatt hittil i år ble på 119,6 mill. kr (158,5 mill. kr). Egenkapitalavkastningen før skatt ble på 11,5 % (16,8 %). Resultatet er preget av konsekvensen av koronakrisen, herunder økte tapsavsetninger knyttet til utlån.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter utgjorde 115,4 mill. kr (122,7 mill. kr). Netto renteinntekter i prosent

av gjennomsnittlig forvaltningskapital var 1,47 % (1,72 %). I forbindelse med covid-19 og Norges Banks reduksjoner i styringsrenten foretok banken førtidig nedregulering av utlån som har redusert rentenettoen. Rentenetto fra lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS inntektsføres som provisjonsinntekter. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 1 135,2 mill. kr. fra tredje kvartal 2019. Disse provisjonsinntektene utgjorde 25,5 mill. kr (19,0 mill. kr) pr. 30.09.20. Netto renteinntekter inklusiv provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS er redusert med 0,6 mill. kr sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Utlånsvolumet inkl. utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 954,1 mill. kr tilsvarende 7,8 % siste tolv måneder. Innskuddsvolumet økte i samme periode med 777,3 mill. kr tilsvarende 11,8 %. God innskudds- og utlånsvekst siste 12 måneder kompenseres noe for redusert rentemargin.

Banken har overført boliglån for 4 973,8 mill. kr til SpareBank 1 Boligkreditt AS (3 838,7 mill. kr). Boliglån som er godkjent for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS utgjorde ved slutten av perioden 1 932 mill. kr.

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter

Til sammen utgjorde netto provisjonsinntekter og andre inntekter 104,5 mill. kr. (85,8 mill. kr.). Netto provisjonsinntekter utgjorde 57,5 mill. kr. (48,5 mill. kr.), en økning på 9,0 mill. kr. Økningen skyldes i hovedsak økte provisjoner fra kredittforetak. Andre driftsinntekter økte med 10,0 mill. kr og skyldes økte inntekter fra datterselskapet, EiendomsMegler 1 Modum AS.

Netto resultat fra finansielle eiendeler

Netto resultat fra finansielle eiendeler utgjorde 36,1 mill. kr (73,4 mill. kr).

SpareBank 1 Gruppen fikk et resultat på 1 054 mill. kr (1 721 mill. kr) hittil i år hvorav majoritetens andel utgjorde 549 mill. kr (1 354 mill. kr). SpareBank 1 Modum sin andel av resultatet utgjorde 8 mill. kr. Covid-19 har påvirket resultatene sterkt med betydelige forsikringsmessige avsetninger/utbetalinger å reiseforsikring og negativ finansavkastning i samtlige aktivaklasser. Deler av nedgangen i første kvartal er reversert i påfølgende perioder og tredje kvartal 2020 var spesielt godt med et resultat på 1 024 mill. kr (287 mill. kr) Om lag 95 % av resultatet fra SpareBank 1 Gruppen AS tilskrives resultater fra Fremtind Forsikring AS og SpareBank 1 Forsikring AS. Resultateffekten av overføringen av personrisikoproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS utgjorde totalt 1,7 mill. kr for SpareBank 1 Gruppen AS. SpareBank 1 Modum sin andel av fusjonsgevinsten utgjorde 25,2 og er inntektsført i første kvartal. Netto inntektsføring fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 33,7 mill. kr. Tilsvarende for samme periode i fjor utgjorde SpareBank 1 Gruppens resultat 58,2 mill. kr, da inklusive effekter knyttet til fusjon skadeforsikring.

Netto kursgevinster på bankens portefølje av finansielle instrumenter målt til virkelig verdi var negativ med 1,8 mill. kr (positive med 8,5 mill. kr). Den negative effekten er primært knyttet til urealisert tap på bankens fastrenteutlån. Urealisert tap på aksjer og obligasjoner i første kvartal er reversert i løpet av tredje kvartal. Aksjeporteføljen er liten og obligasjonsporføljen består utelukkende av høykvalitetsobligasjoner fra solide utstedere. Prinsippet om å vurdere finansielle instrumenter målt til virkelig verdi medfører at bankens resultat vil kunne variere betydelig kvartalene i mellom

Mottatt utbytte hittil i år 4,2 mill. kr (6,6 mill.kr).

Driftskostnader

Totale driftskostnader hittil i år ble 127,5 mill. kr. (118,6 mill. kr). Økningen i driftskostnadene sammenlignet med samme periode i fjor er knyttet til satsningen på eiendomsmegling og datterselskapet, EiendomsMegler 1 Modum AS og noe økte kostnader knyttet til sentralisert IT/utvikling. Digitalisering av banktjenester medfører at kostnadene til IT-drift og systemutvikling forventes å øke fremover, men samtidig gi effektiviseringsgevinster på sikt. Samtidig gi avsetning for formueskatt fra 01.01.2020 er klassifisert som driftskostnad mot skattekostnad for 2019.

Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter (eksklusiv verdiendringer) utgjorde 49,4 % (43,4 %). Tilsvarende kostnadsprosent for morbanken var 47,0 % (36,2 %). Målet for konsernet er å ha en kostnadsprosent som er konkurransedyktig med andre banker det er naturlig å sammenligne seg med.

Tap og mislighold

Konsernet hadde netto tap på utlån og garantier hittil i år på 9,0 mill. kr (4,4 mill. kr). Periodens tapskostnader består av endring i individuelle nedskrivninger, netto konstaterte tap og endring i IFRS 9-avsetningene. Individuelle nedskrivninger har økt med 4,5 mill. kr, mens IFRS 9-avsetningene er økt med 3,4 mill. kr sammenlignet med fjoråret. Det vises til prinsippnoten for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimater. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittrisiko og viktige forutsetninger i den generelle tapsmodellen. På bakgrunn av covid-19 situasjonen og usikkerheten knyttet til økonomisk utvikling, har det vært behov for å øke IFRS 9-avsetningene. Til tross for forbedring i de makroøkonomiske forholdene er det fortsatt usikkerhet om utviklingen i covid-19 situasjonen. Sannsynlighetsvektingen av makrosenarioer er holdt uendret ved utgangen av 3. kvartal 2020.

Banken foretar en løpende vurdering av bankens portefølje. Banken har som en konsekvens av dette estimert økte tapsestimat etter beste evne hvor banken har utøvd vesentlig skjønn på enkelte komponenter.

Følgende forutsetninger og endringer lagt til grunn i bankens økte tapsestimat

- Økning tap pga Covid-19 pr 30.09.2020 utgjør 4,6 mill. kr.
- Banken har benyttet følgende scenario som beste estimat:

- o Endring av PD-nivå 5 %
- o Endring vektning av scenarioer til 75-15-10
- o Endring migrering PD-nivå enkeltkunder 5 %

Netto misligholdte engasjement over 90 dager utgjorde 15,3 mill. kr (21,4 mill. kr), tilsvarende 0,2 % (0,3 %) av brutto utlån. Taps- og misligholdssituasjonen er spesifisert i note 4.

Datterselskap

SpareBank 1 Modum eier 100 % av EiendomsMegler 1 Modum AS. Datterselskapet er konsolidert i konsernregnskapet. Selskapet hadde et resultat etter skatt på 5,5 mill. (4,3 mill. kr). EiendomsMegler 1 Modum AS fusjonerte i 2. kvartal med Eiker og Modum EiendomsMegling AS. Fusjonen er gjennomført med regnskapsmessig virkning fra 01.04.2020. Alle transaksjoner, inntekter og kostnader knyttet til eiendelene, rettighetene og forpliktelsene til Eiker og Modum EiendomsMegling AS er tilordnet EiendomsMegler 1 Modum AS fra dette tidspunktet. Gjennomføringen ble registrert 28. mai 2020. Fusjonen skal bidra til å styrke selskapets markedsposisjon i Øvre Eiker.

Felles kontrollerte virksomheter

Bankens eierandel i Samarbeidende Sparebanker AS er på 7,5 % og er uendret siden i fjor. Bankkonsernet eier andeler i SpareBank 1 Gruppen AS indirekte gjennom Samarbeidende Sparebanker AS. Bokført resultat pr 30.09.2020 utgjør 33,7 mill. kr (58,2 mill. kr) hvorav 25,2 mill. kr skyldes gjennomføring av fisjonen av personrisikoproduktene 1. januar 2020, mens vår andel av resultatet i SpareBank 1 Gruppen AS utgjør 8,2 mill. kr

Helgeland SpareBank blir en SpareBank 1-bank

Den 18. mars inngikk Helgeland Sparebank intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1-bank gjennom oppkjøp av en eierandel på 3 % i SamSpar-selskapene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA.

Transaksjonen er verdsatt til 150 mill. kr, og SpareBank 1 Modum selger i størrelsesorden 0,3 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA til en samlet verdi av 14,2 mill. kr. SpareBank 1 Modum vil etter dette ha en eierandel på 7,22 % i Samarbeidende Sparebanker AS som gir 1,41 % indirekte eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS, og en eierandel i Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA på 4,68 %

som gir en indirekte eierandel i SpareBank 1 Utvikling DA med 0,84 %.

Gevinst fra transaksjonen er beregnet til 11,6 mill. kr. Endelig tidspunkt for gjennomføring av transaksjonen forventes å være våren 2021. Konkurransetilsynet har den 19. juni 2020 klarert gjennomføring av transaksjonen.

Balanseutvikling

Konsernets forvaltningskapital utgjorde 11 018,8 mill. kr, en økning på 10,9 % fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes i hovedsak en betydelig økning av innestående på oppgjørskonto for å sikre tilstrekkelig likviditet i utfordrende fundingmarkeder og en økning av obligasjonsporteføljen på 400 mill. kr i høykvalitetsobligasjoner tiltenkt benyttet som sikkerhet for F-lån utstedt av Norges Bank. Volum utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS utgjorde 4 973,8 mill. kr (3 838,7 mill. kr).

Utlåns- og innskuddsutvikling

Brutto utlån (inkl. volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS) utgjorde 13 239,3 mill. kr. De siste 12 måneder har det vært en økning på 954,1 mill. kr tilsvarende 7,8 %. Veksten fordelt seg med 787,5 mill. kr, tilsvarende 7,8 % i personmarkedet og 166,6 mill. kr, tilsvarende 7,7 % i bedriftsmarkedet. Andelen utlån til personmarkedet (inkl. Boligkreditt) er ved utgangen av tredje kvartal 2020 på 82,4 % (82,2 %). Det har ikke vært vesentlig endring i bankens kredittrisikoprofil siste året.

Konsernet hadde ved utgangen av tredje kvartal et innskuddsvolum på 7 344,6 mill. kr med en innskuddsvekst på 11,8 % siste 12 måneder. Innskudd er fordelt med 4 284,6 mill. kr i personmarkedet, og 3 071,9 mill. kr i bedriftsmarkedet. Konsernet hadde en innskuddsdekning på 88,9 % mot 77,8 % på samme tidspunkt i fjor. Inkludert volum overført til Sparebank 1 Boligkreditt AS utgjør innskuddsdekningen 55,5 % (53,8 %). Innskudd fra kunder er bankens primære finansieringskilde.

Verdipapirporteføljen

Konsernets beholdning av obligasjoner, aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis utgjorde 1 730,6 mill. kr (942,0 mill. kr). Av det totale beløpet utgjorde obligasjoner 1 235,6 mill. kr. Formålet med denne beholdningen er primært å tilfredsstille retningslinjer til likviditetsreserver, samt å plassere overskuddslikviditet. Strategiske og langsiktige investeringer utgjorde

440,4 mill. kr. Av de langsiktige investeringer utgjorde 97,6 % investeringer i selskaper i SpareBank 1-alliansen inkludert Eiendomsmegler 1 Modum. Omløpsaksjer/- egenkapitalbevis og aksjefond utgjorde 22,8 mill. kr.

Gjeld

Konsernets øvrige finansiering består av F-lån, verdipapirgjeld og ansvarlig kapital. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer utgjorde 2 009,2 mill. kr (1 845,8 mill. kr.) og ansvarlig kapital utgjorde 90,2 mill. kr (89,8 mill. kr). Banken har hatt god tilgang til finansiering i kvartalet. Liquidity Coverage Ratio (LCR) utgjorde 279 %.

Kapitaldekning

Bankens investering i datterselskap faller inn under størrelsesunntaket i Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRDIV § 17 og det er derfor ikke utarbeidet kapitaldekning på konsolidert nivå.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitaldekning. Dette innebærer isolert sett en mer konservativ måling av risiko enn tilfellet ved bruk av interne kredittrisikomodeller.

Pilar 2-kravet til SpareBank 1 Modum er satt til 2,5 % av risikovektet volum for morbanknivå. Dette kravet er knyttet til risikofaktorer som ikke er dekket av Pilar 1 og må dekkes av ren kjernekapital. Pilar 2-kravet kommer i tillegg til minimumskravene og bufferkravene i Pilar 1. Totalt minstekrav til ren kjernekapitaldekning, inkl. Pilar 2-kravet, er 13,5 % og kravet til total kapitaldekning er 17 % på morbanknivå. Etter at Finansdepartementet besluttet å sette ned det motsykliske kapitalbufferkravet for banker fra 2,5 % til 1,0 % med umiddelbar virkning 13. mars 2020.

SpareBank 1 Modum har et mål om ren kjernekapitaldekning på 15,5 % og et mål om uvektet kjernekapitaldekning på 7 %. Målene skal innfris på morbanknivå. Når banken mottar nytt Pilar 2 påslag forventet i løpet av 2021 vil målene på kapitaldekning revideres på morbanknivå og for forholdsmessig konsolidering.

Basert på balanse og egenkapital ved utgangen av første halvår 2020 ble kapitaldekningstallene:

- Ren kjernekapitaldekning på morbanknivå: 19,1 %
- Kjernekapitaldekning på morbanknivå: 19,1%

- Kapitaldekning på morbanknivå: 20,8 %
- Ren kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert: 18,8 %
- Kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert: 19,1 %
- Kapitaldekning, forholdsmessig konsolidert: 20,9 %.

Uvektet kjernekapitalandel for morbank var på 9,2 % (10,2 %) ved utgangen av kvartalet og 7,6 % (8,2 %) basert på forholdsmessig konsolidering.

Det vises ellers til redegjørelse om kapitaldekning i note 11.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

Utsiktene fremover

Etter en nær bråstopp i økonomisk aktivitet i mars, har aktivitet gradvis tatt seg opp utover høsten. I nasjonalbudsjettet for neste år anslås BNP for fastlønnsøkonomien å falle med 3,1 %, for så å vokse med 4,4 % 2022. Det er en litt mer optimistisk prognose enn både SSB og Norges Bank og forutsetter at det ikke blir en ny omfattende nedstengning av økonomien slik vi hadde i mars og at en vaksine blir tilgjengelig i løpet av neste år. Det innenlandske forbruket har utviklet seg langt bedre enn fryktet. Husholdningene økte varekonsumet i vår og sommer, når de ikke fikk brukt penger på tjenester og utenlandsreiser. Oppussing og trenings- og fritidsutstyr økte særlig mye. Stengte grenser har økt etterspørselen etter mat og drikke i Norge. På årsbasis ventes allikevel en samlet nedgang i privatkonsumet på 6% i år. Det er naturlig å tro at noe av det som er spart på reise og konsum i år vil utløse en videre økning i konsum neste år, og i budsjettet er det anslått en økning i privatkonsum neste år på 8%. Arbeidsledigheten ventes å stabilisere seg rundt 4,4% neste år. Fortsatt er mange permitterte, og særlig de med lav kompetanse kan bli presset permanent ut av arbeidsmarkedet. Digitaliseringstakten og internethandel har økt kraftig under korona, og vil forsterke behovet for høy kompetanse og høy produktivitet i arbeidslivet. Boligprisene fikk kun en svært kort periode med nedgang i prisene under korona nedstengingen, og allerede i mai var prisene tilbake på nivået fra februar. Veksten har fortsatt utover høsten. Lav rente og redusert ferdigstillelse av nye boliger forklarer prisoppgangen. Salg av nyboliger har økt utover høsten, og vil bidra til noe bedre balanse

i markedet. For de neste par tre årene ventes det en prisoppgang på mellom 3-4% årlig. Også markedet for hytter, bobiler og båter har vært uvanlig sterkt i år.

De langsiktige konsekvensene av Covid-19 er fortsatt uavklart. Covid-19 har påvirkning på produktiviteten og verdiskapningen også i bankens markedsområde. Markedsområde er lite preget av langvarige reduksjoner i

oljesektoren, transport og turisme, både blant næringsliv og arbeidstakere. Det forventes likevel at utviklingen i makrobildet generelt vil følge den nasjonale utviklingen. I vårt markedsområde ser vi den samme positive utviklingen med økt aktivitet i boligmarkedet og tilhørende økt behov for finansiering. Det forventes fortsatt sterk konkurranse og presset på rentenettoen vil være stort fremover.

Styret er fornøyd med den innsats som er lagt ned med håndtering av den vanskelige situasjonen rundt Covid-19 og forventer et godt resultat for 2020. Konsernet er meget solid, noe som gir handlingsrom og vekstmuligheter. Konsernet har videre en solid likviditetsbuffer som gir trygghet dersom tilgangen til finansiering for bankene fremover skulle bli utfordrende.

Vikersund, 11.11.2020
Styret i SpareBank 1 Modum

Trond Gewalt

Trond Gewalt
styrets leder

John-Arne Haugerud

John-Arne Haugerud
nestleder

Tom Berget

Tom Berget

Siv Hantho

Siv Hantho

Anne Line N. Bergliå

Anne Line Bergliå

Arnt Olav Svensli

Arnt Olav Svensli

Anne Leversby

Anne Leversby

Egil Meland

Egil Meland
adm. banksjef

RESULTATREGNSKAP

Morbank					Konsern						
Året 2019	3.kvartal 2019	3.kvartal 2020	30.09.2019	30.09.2020	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.2020	30.09.2019	3.kvartal 2020	3.kvartal 2019	Året 2019
-		47 504	-	174 331	Renteinntekter effektiv rentes metode		174 269	-	47 480		-
-		7 342	-	24 681	Øvrige renteinntekter		24 681	-	7 342		-
289 730	75 483		208 781		Renteinntekter			208 883		75 553	289 701
120 626	31 401	19 425	86 197	83 538	Rentekostnader		83 543	86 197	19 425	31 401	120 244
169 104	44 082	35 421	122 584	115 475	Netto renteinntekter		115 407	122 686	35 396	44 152	169 457
71 816	19 177	24 796	53 067	62 014	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		62 014	53 067	24 796	19 177	71 816
6 276	1 764	1 774	4 613	4 531	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		4 531	4 613	1 774	1 764	6 276
597	156	142	458	349	Andre driftsinntekter		47 023	37 015	17 763	13 512	57 083
66 137	17 568	23 164	48 911	57 832	Netto provisjons- og andre inntekter		104 506	85 468	40 786	30 924	122 623
8 102	26	51	6 637	4 211	Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		4 211	6 637	51	26	8 102
51 841	1 250		54 056	14 650	Inntekter av eierinteresser		33 740	58 165	8 502	3 064	57 284
47 557	402	6 569	43 746	-1 808	Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		-1 808	8 549	6 569	402	12 360
107 500	1 680	6 620	104 439	17 053	Netto resultat fra finansielle eiendeler		36 143	73 351	15 122	3 492	77 746
342 741	63 330	65 205	275 934	190 360	Sum inntekter		256 056	281 505	91 304	78 568	369 826
61 684	16 939	15 425	42 243	41 869	Lønn og andre personalkostnader		69 575	64 929	26 224	26 388	94 063
4 173	1 041	1 066	3 110	3 180	Av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler		3 672	8 160	1 222	2 455	11 142
53 941	12 231	13 739	38 785	45 224	Andre driftskostnader		54 262	45 474	16 262	14 271	73 305
119 798	30 211	30 230	84 138	90 273	Sum driftskostnader		127 509	118 563	43 707	43 114	178 510
222 943	33 118	34 974	191 796	100 087	Resultat før tap		128 547	162 942	47 597	35 455	191 316
6 826	2 853	4 006	4 438	8 995	Kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer	4	8 995	4 438	4 007	2 853	6 826
216 117	30 265	30 968	187 358	91 092	Resultat før skatt fra videreført virksomhet		119 552	158 504	43 590	32 601	184 491
30 000	8 200	6 100	23 600	18 700	Skatt på resultat fra videreført virksomhet		20 265	24 945	6 824	8 611	30 589
186 117	22 065	24 868	163 758	72 392	Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		99 286	133 558	36 765	23 989	153 902

UTVIDET RESULTATREGNSKAP

Morbank					Konsern						
Året 2019	3.kvartal 2019	3.kvartal 2020	30.09.2019	30.09.2020	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.2020	30.09.2019	3.kvartal 2020	3.kvartal 2019	Året 2019
-		24 868	-	72 392	Resultat før andre inntekter og kostnader		99 286	-	36 765		-
					<i>Poster som ikke blir reklassifisert til resultatet</i>						
					Aktuarielle gevinster og tap						
					vedrørende ytelsespensjon		-	-			-
					Andre inntekter og kostnader tilknyttede						
					foretak og felleskontrollert virksomhet		776		201		
					Skatt aktuarielle gevinster og tap		-	-			-
					<i>Poster som kan bli reklassifisert til resultatet</i>						
					Endring i virkelig verdi utlån PM		965		-24		
					Skatt virkelig verdi utlån PM		322		-8		
-	-	-32	-	1 287	Sum andre inntekter og kostnader		2 063	-	169		-
-	-	24 836	-	73 679	Totalresultat		101 349	-	36 934		-

BALANSE

Morbank			Konsern			
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020	(Hele tusen kroner)	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
22 744	21 944	22 018	Kontanter og fordringer på sentralbanker	22 018	21 944	22 744
311 278	455 351	894 492	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	894 491	455 351	311 278
8 560 841	8 395 939	8 207 893	Netto utlån til kunder	8 233 623	8 421 018	8 581 879
528 353	522 033	1 235 636	Rentebærende verdipapirer	1 235 636	522 033	528 353
311 879	291 302	331 549	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	331 548	291 302	311 879
69 252	69 252	83 877	Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	163 443	128 618	129 104
47 825	52 125	47 825	Eierinteresser i konsernselskaper	-	-	-
-	-	-	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	39 221	27 830	26 029
42 625	42 996	40 468	Varige driftsmidler	42 836	43 620	44 611
26 509	22 070	61 348	Andre eiendeler	55 935	22 472	24 291
9 921 306	9 873 013	10 925 105	Sum eiendeler	11 018 752	9 934 189	9 980 168
		190 531	Innlån fra kredittinstitusjoner	190 531		
6 463 414	6 577 744	7 356 529	Innskudd og andre innlån fra kunder	7 344 633	6 567 292	6 457 480
2 003 049	1 845 780	1 818 649	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 818 649	1 845 780	2 003 049
		28 156	Finansielle derivater	28 156	-	-
56 164	62 282	52 380	Annen gjeld	68 339	81 185	68 885
19 777	25 069	37 471	Avsetninger	37 471	25 069	19 777
90 314	89 822	90 204	Ansvarlig lånekapital	90 204	89 822	90 314
8 632 718	8 600 697	9 573 919	Sum gjeld	9 577 982	8 609 148	8 639 505
		12 628	Fond for urealiserte gevinster	12 628		
1 268 633	1 261 483	1 338 558	Sparebankens fond	1 338 558	1 261 483	1 268 633
19 956	10 833		Gavefond		10 833	19 956
			Annen egenkapital	89 585	52 725	52 074
1 288 589	1 272 316	1 351 186	Sum egenkapital	1 440 771	1 325 041	1 340 663
9 921 306	9 873 013	10 925 105	Sum gjeld og egenkapital	11 018 752	9 934 189	9 980 168

Vikersund, 11. november 2020
I styret for SpareBank 1 Modum

Trond Gewalt
styrets leder

John-Arne Haugerud
nestleder

Tom Berget

Siv Hantho

Anne Line Bergliå

Arnt Olav Svensli

Anne Leversøy

Egil Meland
adm. banksjef

Kristin Myrmet Skinstad
banksjef økonomi/finans

ENDRING I EGENKAPITAL

Morbank

(Hele tusen kroner)	Sparebankens fond	Fond for urealiserte gevinster	Avsatt gaver	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.18	1 097 725		13 430	1 111 155
Periodens resultat	141 694			141 694
Transaksjoner med eierne				
Utdelt gavefond 2019	-	-	-2 332	-2 332
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-2 332	-2 332
Egenkapital 30.09.19	1 239 419	-	11 098	1 250 517
Egenkapital 31.12.19	1 268 633	-	19 955	1 288 588
Endringer årsregnskapsforskriften ført direkte mot egenkapitalen	-2 466	11 341		8 875
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	1 266 167	11 341	19 955	1 297 463
Periodens resultat	72 392	-		72 392
Utvidede resultatposter				
Endring i virkelig verdi utlån PM		1 287	-	1 287
Sum utvidede resultatposter	-	1 287	-	1 287
Totalresultat	72 392	1 287	-	73 679
Transaksjoner med eierne				
Utdelt gavefond 2020	-	-	-19 955	-19 955
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-19 955	-19 955
Egenkapital 30.09.20	1 338 559	12 628	-	1 351 186

ENDRING I EGENKAPITAL

Konsern

(Hele tusen kroner)	Sparebankens fond	Fond for urealiserte gevinster	Avsatt gaver	Ikke kontrollerende eierinteresser	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.18	1 182 121	-	13 430	2 237		1 197 788
Periodens resultat	133 558					133 558
Transaksjoner med eierne						
Andre inntekter og kostnader tilknyttet felleskontrollert virksomhet	-1 471					-1 471
Kjøpt ut minoritet				-2 237		-2 237
Utdelt gavefond 2019	-		-2 597	-		-2 597
Sum transaksjoner med eierne	-1 471	-	-2 597	-2 237		-6 305
Egenkapital 30.09.19	1 312 737	-	10 833	-		1 325 041
Egenkapital 31.12.19	1 320 707	-	19 955	-		1 340 662
Reklassifisering tidligere års andel av resultat datterselskap og FKV ²⁾	-52 074				52 074	-
Endringer årsregnskapsforskriften ført direkte mot egenkapitalen	-2 466	11 341			9 992	18 867
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	1 266 167	11 341	19 955	-	62 066	1 359 529
Periodens resultat	72 392				26 894	99 286
Utvidede resultatposter						
Andre inntekter og kostnader tilknyttet felleskontrollert virksomhet					776	776
Endring i virkelig verdi utlån PM		1 287				1 287
Sum utvidede resultatposter	-	1 287	-	-	776	2 063
Totalresultat	72 392	1 287	-	-	27 670	101 349
Transaksjoner med eierne						
Andre føringer over EK ¹⁾					-151	-151
Utdelt gavefond 2020			-19 955			-19 955
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-19 955	-	-151	-20 106
Egenkapital 30.09.20	1 338 559	12 628	-	-	89 585	1 440 771

¹⁾ Poster ført direkte mot egenkapital i FKV

²⁾ Egenkapital 30.09.2019 og 31.12.2019 er endret i balanseoppstillingen

NOTER

SIDE

15	NOTE 1	REGNSKAPSPRINSIPPER
21	NOTE 2	KRITISKE ESTIMATER I UTARBEIDELSEN AV DELÅRSREGNSKAPET
23	NOTE 3	FINANSIELL RISIKO
24	NOTE 4	TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V.
26	NOTE 5	BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING
26	NOTE 6	INNSKUDD FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING
27	NOTE 7	FINANSIELLE DERIVATER
27	NOTE 8	ANDRE EIENDELER
28	NOTE 9	GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
29	NOTE 10	ANNEN GJELD OG BALANSEFØRTE FORPLIKTELSE
29	NOTE 11	KAPITALDEKNING
31	NOTE 12	SEGMENTINFORMASJON
31	NOTE 13	SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS M.V.
32	NOTE 14	VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER
33	NOTE 15	FINANSIELLE INSTRUMENTER OG MOTREGNING

NOTE 1 – Regnskapsprinsipper

Morbank- og konsernregnskapet for tredje kvartal 2020 for SpareBank 1 Modum er satt opp etter årsregnskapsforskriften. Finansdepartementet har fastsatt endringer i årsregnskapsforskriften fra 01.01.2020 skal IFRS gjelde med unntak og forenklinger regulert gjennom årsregnskapsforskriften. For periodene til og med 31.12.19 benyttet SpareBank 1 Modum Norske regnskapsprinsipper (NGAAP) som sitt regnskapspråk etter årsregnskapsforskriften. I årsregnskapet for 2019 er det redegjort for regnskapsprinsipper, kritiske estimater og forutsetninger etter forskriften gjeldende pr 31.12.2019. SpareBank 1 Modum har benyttet overgangsreglene i forskriften og effektene av overgangen til ny årsregnskapsforskrift er ført mot egenkapitalen pr 01.01.2020. Sammenligningstall er ikke omarbeidet. Effektene er beskrevet i note 5 i kvartalsrapporten for første kvartal 2020.

Implementerte regnskapsstandarder 01.01.2020

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (other comprehensive income - OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved første gangs regnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er

betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Banken benytter seg av SpareBank 1 Boligkreditt AS som finansieringsverktøy. Banken overfører bare deler av de utlån som kvalifiserer for overføring til boligkreditselskapet. Utlån som inngår i forretningsmodeller (porteføljer) med utlån som kvalifiserer for overføring kan derfor sies å holdes både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, en forretningsmodell som er konsistent med måling til virkelig verdi med verdiendringer over OCI i både morbankens og konsernets resultat.

Ut fra en vurdering av betingelser for utlån til person- og bedriftsmarkeds kunder, er det derfor konkludert med at hele PM-porteføljen, med unntak av fastrenteutlån, klassifiseres til måling til virkelig verdi over OCI. For BM-utlån som ikke er fastrenteutlån videreføres tidligere praksis med måling til amortisert kost. Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner måles også til amortisert kost.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og

instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Som følge av at vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost ville medført et regnskapsmessig misforhold grunnet regnskapsføring til virkelig verdi av derivater brukt til økonomisk sikring, har SpareBank 1 Modum valgt å måle fastrenteutlån til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter med unntak av datterselskaper og felleskontrollerte virksomheter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Modum regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (expected credit loss - ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne

tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs innregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell etter IFRS 9

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygges på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og observert LGD, som danner grunnlag for estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Modellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Banken har videre definert at eiendeler knyttet til kunder som kommer på watchlist skal inngå i trinn 2 og at det som hovedregel har vært en vesentlig økning i kredittrisiko dersom PD er økt med over 150 % til et nivå over 0,60 %. Videre vil en betaling som er minst 30 dager forsinket indikere vesentlig økning i kredittrisiko, uavhengighet av nivået på PD.

Følgende kriterier må derved være oppfylt for at det skal ha skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko:

- PD er økt med over 150 % til et nivå over 0,60 % siden innvilgelse,
- eller, minst 30 dagers forsinket betaling

I utgangspunktet flyttes ikke eiendeler fra «Trinn 2» til «Trinn 1». Dersom et engasjement skal flyttes fra «Trinn 2» til «Trinn 1» må det være objektive bevis for at kredittrisikoen ikke er økt, og eiendelen vurderes å være vesentlig.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler

som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden. Banken har definert at det er objektive bevis for tap når et utlån er i mislighold.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fra regnes når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fra regnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Modifiserte lån der kunder er i en vanskelig økonomisk situasjon er gjenstand for individuell vurdering om behov for tapsavsetning.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er i tusen kroner med mindre annet er angitt.

Datterselskap og konsolidering

I morbankens regnskap blir eierandelene i datterselskapet vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Utbytte konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres det året det vedtas av generalforsamlingen.

Konsernregnskapet omfatter ban-

ken og dens datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt:

- I. banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet.
- II. banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten.
- III. banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse.

Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Felleskontrollert virksomhet

En felleskontrollert virksomhet er en virksomhet der to eller flere parter har felles kontroll og er kjennetegnet ved at partene er bundet av en kontraktsregulert ordning som gir to eller flere av disse partene felles kontroll over den felleskontrollerte virksomheten.

SpareBank 1 Gruppen eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er SpareBank 1 Østlandet (12,4 prosent) og LO (9,6 prosent).

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. Samspar-selskapet regnskapsfører investeringene i felleskontrollert virksomhet etter egenkapitalmetoden. SpareBank 1 Modum eier 7,5 prosent av Samarbeidende Sparebanker AS. Styringsstrukturen i Samspar-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstiller kravene til felleskontrollert virksomhet.

Bankens eierandel i Samspar-selskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbankregnskapet.

Kontanter

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av identifisert merverdi knyttet til oppkjøpte kunderelasjoner samt goodwill i konsernet SpareBank 1 Modum. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr førstegang innregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger	20-50 år
Maskiner og IT-utstyr	3-7 år
Transportmidler	4-5 år
Inventar	3-10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Nedskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Balanseført beløp av bankens eiendeler, blir gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet under ordinære avskrivninger. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimater som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Renteinntekter og –kostnader

Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter øvrige renteinntekter». Urealisert verdiendring steg 1 tap vises under utvidet resultatregnskap.

Rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. For rentebærende fordringer som måles til virkelig verdi vil endring i markedsverdien klassifiseres som netto resultat fra andre finansielle investeringer.

Sikringsfondsavgift

Avgiften til Bankenes Sikringsfond illegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag

for tidligere kvartaler. En uttreden fra ordningen medfører etter en forskriftsendring gjeldende fra 2017 tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Endringen innebærer at sikringsfondsavgiften periodiseres gjennom året.

Provisjonsinntekter og –kostnader

Provisjonsinntekter og –kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres. Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende differansen mellom lånets rente og den finansieringskostnad Boligkreditt oppnår med tillegg av et administrativt påslag. I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen på balansetidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved

utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

Formueskatt blir presentert som driftskostnad i konsernets regnskap i samsvar med IAS 12.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån innregnes førstegang til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Pensjoner

SpareBank 1 Modum konsernet har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenstepensjon.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger

innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Premier til AFP blir også behandlet som en innskuddsbasert ordning.

Pensjonsavtaler finansiert direkte over driften

Banken har også pensjonsavtaler finansiert direkte over driften. Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatt fremtidige pensjonsytelser. Disse pensjonsforpliktelsene er avsatt som gjeld i regnskapet.

Øvrige ordninger

Administrerende banksjef og tidligere administrerende banksjef har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Avtalene er aktuarberegnet.

Avtalefestet førtidspensjon

Bank- og finansnæringen har inngått avtale om avtalefestet pensjon (AFP). Ordningen dekker førtidspensjon fra 62 til 67 år. Bankens ansvar er 100 prosent av pensjonen som utbetales mellom 62 og 64 år og 60 prosent av pensjonen som utbetales mellom 65 og 67 år. Opptak av nye pensjonister opphørte med virkning fra 31. desember 2010.

Lov om statstilskudd til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i

privat sektor (AFP-tilskuddsloven) trådte i kraft 19. februar 2010. Arbeidstakere som tar ut AFP med virkningstidspunkt i 2011 eller senere, vil bli gitt ytelse etter den nye ordningen. Ny AFP-ordning utgjør et livsvarig påslag på Folketrygden og kan tas ut fra 62 år. Arbeidstakere tjener årlig opp rett til AFP med 0,314 % av pensjongivende inntekt opp til 7,1G frem til 62 år. Opptjening i ny ordning beregnes på bakgrunn av arbeidstakerens livsinntekt, slik at alle tidligere arbeidsår innregnes i opptjeningsgrunnlaget.

Den nye AFP-ordningen anses regnskapsmessig å være en ytelsesbasert flerforetaksordning. Dette innebærer at det enkelte foretaket skal regnskapsføres sin proporsjonale andel av ordningens pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Dersom det ikke foreligger beregninger av de enkelte komponentene i ordningen og et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering, regnskapsføres den nye AFP-ordningen som en innskuddsordning. På det nåværende tidspunkt foreligger det ikke slikt grunnlag, og den nye AFP-ordningen regnskapsføres derfor som en innskuddsordning. Regnskapsføring av ny AFP-ordning som ytelsesordning vil først skje når pålitelig måling og allokering kan foretas. Ny ordning skal finansieres ved at Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene og 2/3 skal dekkes av arbeidsgiverne. Arbeidsgivernes premie skal fastsettes som en prosentandel av lønnsutbetalinger mellom 1G og 7,1G.

I tråd med anbefalingen fra Norsk Regnskapsstiftelse er det i regnskapsåret ikke foretatt avsetning for konsernets reelle AFP-forpliktelse. Dette skyldes

at Felleskontoret for LO/NHO så langt ikke har foretatt de nødvendige beregninger.

Segmentrapportering

SpareBank 1 Modum har Privatmarked (privatkunder og mindre bedriftsengasjementer) og Bedriftsmarked (BM, større engasjementer), i tillegg til eidsmeleglervirksomhet, som sitt primære rapporteringsformat. Konsernet presenterer en sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat. Konsernets segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8.

Gaver

Foreslåtte gaver presenteres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens generalforsamling.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

NOTE 2 – Kritiske estimater i utarbeidelsen av delårsregnskapet

Ved utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar de forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. Postene omtalt under er utvalgte poster hvor det utvises størst grad av skjønn.

Tap på utlån

Det vises til prinsippnoten for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimater. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kreditt risiko og viktige forutsetninger i den generelle tapsmodellen.

dagers varighet eller mer, samt når kunden er satt til særlig oppfølging. Kritiske estimater pr 01.01.20 for vesentlig økt kreditt risiko vurderes å ha god støtte i resultater fra validering av kredittmodellene i SpareBank 1-alliansen og er for øvrig på nivå med det andre banker benytter i tilsvarende tapsmodeller.

Covid-19 situasjonen og usikkerheten knyttet til økonomisk utvikling har medført at resultater fra validering av kredittmodeller inneholder en større usikkerhet pr 30.09.20. På bakgrunn av dette er det grunn til å tro at kreditt risiko har økt og det er behov for å øke IFRS 9 avsetningene.

Sensitivitet diverse forutsetninger i basisscenarioet

Banken har simulert effekter av å endre på forutsetningene for basisscenarioet. Det er simulert effekten av å øke PD- og LGD estimatene første år (andre forhold er holdt like). Simulering hvis PD øker med over 100 prosent (andre forhold er holdt like) tilsier at nivået på forventet tap endres vesentlig. Forventet tap på utlån i morbanken øker med

økonomisk utvikling; base case, best case og worst case. Scenarioene benytter ulike fremtidige nivåer for misligholds risiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD) som er de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet tap (ECL). Base case er forventet utvikling. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap de siste tre år, men utgangspunktet er gjenstand for løpende, grundige vurderinger av hvorvidt historisk mislighold og tap er forventningsrett, og nivåene på framtidig PD og LGD i basecase justeres deretter. Best case reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i basecase. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap i en historisk oppgangskonjunktur. Worst case reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvikling, og PD og LGD settes høyere enn i basecase. Utgangspunktet er forventet misligholds- og taps nivå i en krisesituasjon med nivåer på PD og LGD som benyttes i konservative stressscenarier for andre formål i bankens kredittstyring.

Segment	Endring av PD-nivå 25 %	Endring av PD-nivå 100 %	Endring av LGD-nivå 25 %	Endring av LGD-nivå 100 %
PM	1,5 mnok	5,8 mnok	1,7 mnok	6,7 mnok
BM	2,1 mnok	8,1 mnok	2,3 mnok	8,6 mnok
Totalt	3,6 mnok	13,9 mnok	4,0 mnok	15,3 mnok

Vesentlig økt kreditt risiko

Målingen av nedskrivningen for forventet tap i den generelle tapsmodellen avhenger av om kreditt risikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Kredittforverringen måles ved utviklingen i økonomisk PD. Økonomisk PD er bankens beste vurdering av kundens misligholds risiko. Banken definerer at en vesentlig grad av kredittforverring inntreffer når kundens PD har økt med over 150 prosent til et PD-nivå over 0,60 prosent. I tillegg anses kreditt risikoen være vesentlig økt når en konto er i overtrett eller har restanse på 30

13,9 mill. kroner (+43 prosent). Effekten av migrering er ikke inkludert her.

Tilsvarende simulering hvis LGD øker med over 100 prosent (andre forhold er holdt like). Simuleringen tilsier at nivået på forventet tap endres vesentlig også her. Forventet tap på utlån i morbanken øker med 15,3 mill. kroner (+47 prosent).

Scenariovekting og estimat på forventet utvikling på misligholds- og tapsnivå

Den generelle tapsmodellen beregner forventet tap under tre scenarier for

Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon.

Bankens ledelse foretar minimum årlig en grundig gjennomgang av grunnlaget og prinsippene for gjeldende vekting. Per 30.09.2020 vektet base case med 75 (80) prosent, best case med 10 (10) prosent og worst case med 15 (10) prosent. Vekting per 31.12.2019 i parentes.

Sensitivitet scenariovekting

Det er simulert effekten av en mer konservativ scenariovekting, hvor vektingen

Segment	Økning i tapsavsetning med doblett sannsynlighet for Worst case	Økning i tapsavsetning ved 100 prosent sannsynlighet for Worst case	Reduksjon i tapsavsetning med doblett sannsynlighet for Best case	Reduksjon i tapsavsetning ved 100 prosent sannsynlighet for Best case
PM	2,8 mnok	25,9 mnok	0,3 mnok	5,7 mnok
BM	3,9 mnok	35,7 mnok	0,4 mnok	7,7 mnok
Totalt	6,7 mnok	61,6 mnok	0,7 mnok	13,4 mnok

av worst case er økt med fem prosentpoeng (fra 10 til 15 prosent) med tilsvarende nedjustering av base case-sannsynligheten (fra 80 til 75 prosent). Endret scenarivektning ville økt morbankens forventede tap med 3,4 mill. kroner (+10,4 prosent). Dersom man økte ned-sidescenarioets sannsynlighet ytterligere med fem prosentpoeng (fra 15 til 20 prosent) på bekostning av basisscenariet (fra 75 til 70 prosent) ved utgangen av 30.06.20, ville dette medført en økning i tapsavsetningene på 6,7 mill. kroner for morbanken (+21 prosent). En tilsvarende doubling av oppsidescenarioets sannsynlighet på bekostning av basisscenariet ved utgangen av 30.09.20, ville medført en reduksjon i tapsavsetningene på 0,7 mill. kroner for morbanken (-2,3 %).

Faktisk utvikling

På bakgrunn av Covid-19 situasjonen og usikkerheten knyttet til økonomisk utvikling, har det vært behov for å øke IFRS 9 avsetningene. Banken foretar en løpende vurdering av bankens portefølje samt at bankens foreløpige vurdering er at myndighetstiltakene vil være positive i markedet. Banken har som en konsekvens av dette estimert økte tapsestimat etter beste evne hvor banken har utøvd vesentlig skjønn på enkelte komponenter.

Følgende forutsetninger og endringer lagt til grunn i bankens økte tapsestimat er utøvd

- Økning tap pga covid-19 for Q3 20 utgjør 4,55 mnok
- Banken har videreført følgende scenario fra Q1 20 som beste estimat
 - o Endring av PD-nivå 5 %
 - o Endring vektning av scenarioer til 75-15-10
 - o Endring migrering PD-nivå enkeltkunder 5 %
- Økning tapsestimat fordeler seg slik på hhv scoresegment og årsakskategori

Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi

For finansielle instrumenter som omsettes i et regulert marked benyttes kurs på balansedagen. Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked fastsettes basert på verdianslag fra Nordic Bond Pricing eller anerkjente meglerhus.

Banken vurderer og velger metoder og forutsetninger som i størst mulig grad reflekterer tilgjengelig informasjon og markedsforholdene på balansedagen. Under følger en mer spesifikk angivelse av verdsettelsesmetoder for de enkelte finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi.

Aksjer, andel og andre egenkapitalinteresser

Børsnoterte aksjer og egenkapitalbevis måles til kurs på balansedagen. For ikke børsnoterte selskaper benyttes et verdsettelseshierarki som følger:

1. nylig omsetningskurs
2. ekstern kjent verdivurdering
3. verdivurdering mottatt fra selskapet
4. egen verdivurdering
5. kostpris

Obligasjoner og sertifikater

Kjøpte sertifikater og obligasjoner verdsettes hovedsakelig mot rentekurven justert for indikative kredittspreader fra Nordic Bond Pricing eller anerkjente meglerhus.

Derivater

Banken har ingen derivater omsatt i et regulert marked. For ikke standardiserte derivatkontrakter (OTC) utledes en teoretisk pris basert på en markedsmessig tilnærming hensyntatt avtalte kontantstrømmer og observerbar markedsinformasjon på balansedagen.

Andre finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi.

Virkelig verdi beregnes som verdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med estimert markedsrente for tilsva-

Segment/ årsakskategori	Endring av PD-nivå 5 %	Endring vektning av scenarioer til 75-15-10	Endring migrering PD-nivå enkeltkunder 5 %	Totalt
PM	0,33 mnok	1,49 mnok	0,00 mnok	1,82 mnok
BM	0,45 mnok	2,06 mnok	0,22 mnok	2,73 mnok
Totalt	0,78 mnok	3,55 mnok	0,22 mnok	4,55 mnok

rende produkter og løpetider på balansestidspunktet.

Se note for nærmere omtale av ulike verdsettelsesmetoder.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag etter følgende verdsettelsehieraki:

1. nylig omsetningskurs
2. ekstern kjent verdivurdering
3. verdivurdering mottatt fra selskapet
4. egen verdivurdering
5. kostpris

Instrumenter inkludert i nivå 3 som verdsettes etter disse verdsettelsesmetoder omfatter unoterte egenkapitalinstrumenter, som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Virkelig verdi strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til nylig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert

med en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap

NOTE 3 – Finansiell risiko

Finansiell risiko og risikostyring er beskrevet i årsregnskapet blant annet i note 6, 7 til 14 (for kredittrisiko), note 15

(markedsrisiko) og note 16 (likviditetsrisiko) som sammen med informasjon i denne delårsrapporten i all vesentlighet

er dekkende for den finansielle risiko per 30.09.2020.

NOTE 4 – Tap på utlån, garantier m.v.

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen, se prinsippnoten. Tall i hele tusen kroner.

Morbank/ konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Tall i hele tusen kroner.

Tap på utlån og garantier	01.01.2020	Endring avsetning for tap	Netto		30.09.2020
			konstatert/innbetalt tidligere konstatert		
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	17 194	9 313	-725		25 782
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) Privatmarked	12 520	-626			11 894
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	29 714	8 686	-725		37 675
Presentert som:					
Avsetning til tap på utlån	27 863	8 796	-725		35 934
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	1 851	-110	0		1 741
Balanse	29 714	8 686	-725		37 675

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- Bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- Nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Morbank/ konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	8 970	9 745	10 998	29 714
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	2 127	-2 127		0
Overført til (fra) Trinn 2	-642	828	-186	0
Overført til (fra) Trinn 3	-140	-13	153	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	4 681	983		5 664
Økning i måling av tap	1 935	4 805	6 994	13 733
Reduksjon i måling av tap	-3 218	-1 116	-252	-4 586
Utlån som har blitt fraregnet	-1 886	-2 790	-1 449	-6 125
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning				0
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)			-725	-725
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)				0
30.09.2020	11 827	10 316	15 532	37 675
- tilbakeføring av tapsavsetninger knyttet til virkelig verdi over utvidet resultat	-4 144			-4 144
Balanseførte tapsavsetninger 30.09.2020	7 683	10 316	15 532	33 532
- Herav bedriftsmarkedet	7 464	4 125	3 406	14 996
- Herav personmarkedet	217	6 191	12 126	18 535

Morbank/ konsern

Periodens tap på utlån og garantier	30.09.20
Endring i IFRS 9 nedskrivning	7 961
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	725
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	235
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-136
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	210
Sum tap på utlån og garantier	8 995

Morbank/ konsern

	30.09.19	30.09.20
Misligholdte engasjement:		
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	22 190	22 820
Trinn 3 nedskrivning	-803	-7 479
Netto misligholdte engasjement	21 387	15 341
Avsetningsgrad	3,6 %	32,8 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,3 %	0,3 %
Øvrige tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	15 913	43 392
Trinn 3 nedskrivning	-7 025	-8 053
Netto tapsutsatte engasjement	8 888	35 339
Avsetningsgrad	44,1 %	18,6 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,5 %

Konsern

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	7 832 310	735 883	41 941	8 610 134
Endring	-226 518	-135 664	17 461	-344 720
30.09.2020	7 605 792	600 219	59 401	8 265 413
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,2 %	1,7 %	26,1 %	0,5 %

NOTE 5 – Brutto utlån fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.09.19	30.09.20	(Hele tusen kroner)	30.09.20	30.09.19	31.12.19
6 516 447	6 418 770	6 080 108	Lønnstakere o.l	6 080 108	6 418 770	6 516 447
-	-	-	Offentlig sektor	-	-	-
293 537	274 124	305 785	Primærnæringen	305 785	274 124	293 537
26 041	24 366	23 884	Industri	23 884	24 366	26 041
335 116	323 787	341 217	Bygg- og anleggsvirksomhet	341 217	323 787	335 116
87 309	91 074	81 949	Varehandel	81 949	91 074	87 309
26 613	27 081	19 451	Transport og lagring	19 451	27 081	26 613
18 349	11 821	15 390	Hotell og restaurantdrift	15 390	11 821	18 349
308 896	308 948	348 092	Forretningsmessig tjenesteyting	373 822	334 027	329 933
938 720	910 528	964 538	Omsetning/drift eiendommer	964 538	910 528	938 720
19 338	15 143	27 263	Diverse næringer	27 263	15 143	19 338
17 959	15 735	32 006	Påløpte renter	32 006	15 735	17 959
8 588 325	8 421 378	8 239 683	Brutto utlån	8 265 413	8 446 457	8 609 362
19 506	17 610	24 277	- Tap på utlån til amortisert kost	24 277	17 610	19 506
7 977	7 829	7 513	- Tap på på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	7 513	7 829	7 977
-	-	-	- Verdiendring utover tapsnedskrivning	-	-	-
8 560 841	8 395 939	8 207 893	Netto utlån	8 233 623	8 421 018	8 581 878
8 588 325	8 421 378	8 239 683	Sum brutto utlån	8 265 413	8 446 457	8 609 362
4 001 668	3 838 743	4 973 923	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	4 973 923	3 838 743	4 001 668
12 589 993	12 260 122	13 213 605	Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	13 239 335	12 285 201	12 611 030

NOTE 6 – Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.09.19	30.09.20	(Hele tusen kroner)	30.09.20	30.09.19	31.12.19
3 934 427	3 857 460	4 259 153	Lønnstakere o.l	4 259 153	3 857 460	3 934 427
0	0	0	Offentlig sektor	0	0	0
147 203	169 478	186 782	Primærnæring	186 782	169 478	147 203
69 617	59 264	80 251	Industri	80 251	59 264	69 617
392 718	256 086	370 678	Bygg- og anleggsvirksomhet	370 678	256 086	392 718
100 211	92 420	141 690	Varehandel	141 690	92 420	100 211
57 813	59 761	59 751	Transport og lagring	59 751	59 761	57 813
12 650	13 916	17 445	Hotell og restaurantdrift	17 445	13 916	12 650
1 153 621	1 225 503	1 560 278	Forretningsmessig tjenesteyting	1 548 382	1 215 051	1 147 688
420 694	618 004	460 989	Omsetning/drift eiendommer	460 989	618 004	420 694
174 453	180 367	175 594	Diverse næringer	175 594	180 367	174 453
6	45 486	43 917	Påløpte renter	43 917	45 486	6
6 463 414	6 577 744	7 356 529	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	7 344 633	6 567 292	6 457 480

NOTE 7 – Finansielle derivater

Generell beskrivelse:

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved årets slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kredittrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Finansielle derivater

(Hele tusen kroner)

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2020			30.09.2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Renteinstrumenter						
Renteswapper fastrente utlån	670 000		28 156	630 000	1 351	9 134
Sum renteinstrumenter	670 000	-	28 156	630 000	1 351	9 134

NOTE 8 – Andre eiendeler

Morbank			(Hele tusen kroner)	Konsern		
31.12.19	30.09.19	30.09.20		30.09.20	30.09.19	31.12.19
24 765	21 027	57 663	Andre eiendeler	52 249	21 429	22 547
1 744	1 043	3 685	Forskuddsbet. ikke påløpte kostnader og opptj. ikke mottatte innt.	3 686	1 043	1 744
26 509	22 070	61 348	Andre eiendeler	55 935	22 472	24 291

NOTE 9 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

SpareBank 1 Modum emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av utlånsportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern. All verdipapirgjeld er utstedt i NOK.

(Hele tusen kroner)

Verdipapirgjeld	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
Obligasjonsgjeld			
- pålydende verdi	1 816 000	1 845 000	1 995 000
- bokført verdi	1 818 649	1 852 010	2 003 049
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	1 816 000	1 845 000	1 995 000
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1 818 649	1 852 010	2 003 049

Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
2019			
2020		370 000	295 000
2021	526 000	800 000	800 000
2022	600 000	600 000	600 000
2023	300 000	75 000	300 000
2024			
2025	390 000		
Sum obligasjonsgjeld, pålydende verdi	1 816 000	1 845 000	1 995 000

Endring i verdipapirgjeld	30.09.20	Emittert/utvidet i 2020	Forfalt/ innløst i 2020	31.12.19
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1 816 000	390 000	-569 000	1 995 000
Påløpte renter	2 380			7 101
Verdijusteringer	269			948
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 818 649	390 000	-569 000	2 003 049

Ansvarlig lånekapital	30.09.20	30.06.19	31.12.19
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital *)	90 000	90 000	90 000
Verdijustering	(92)	(178)	(156)
- påløpte renter	295	441	471
Sum ansvarlig lånekapital	90 204	90 264	90 314

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år. Pr 30.09.2020 har banken utstedt totalt 90 mill. kroner i ansvarlig lånekapital, med tidspunkt for «call» 19.05.2021 (45 mill kr) og 18.05.2022 (45 mill kr).

Endring i ansvarlig lånekapital	30.09.20	Emittert/utvidet i 2020	Forfalt/ innløst i 2020	31.12.19
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	90 000			90 000
verdijustering	(92)			-156
Påløpte renter	295			471
Sum ansvarlig lånekapital	90 204			90 314

F-lån

Banken har lånt 190 mill kr i F-lån hos Norges Bank med en rente på 0,30% og forfall 26.03.21 (90 mill kr) og 02.04.21 (100 mill kr). Sikkerhet som er benyttet for lånet er obligasjoner med meget høy kvalitet som er deponert i Norges Bank.

NOTE 10 – Annen gjeld og balanseførte forpliktelser

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.09.19	30.09.20	(Hele tusen kroner)	30.09.20	30.09.19	31.12.19
9 892	15 519	33 608	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	33 608	15 519	9 892
9 885	9 550	10 370	Pensjonsforpliktelser	10 370	9 550	9 885
56 164	62 282	45 873	Annen gjeld	61 832	81 185	68 885
75 941	87 351	89 851	Sum annen gjeld og balanseførte forpliktelser	105 810	106 254	88 662

NOTE 11 – Kapitaldekning**Kapitalstyring**

Som følge av markedseffektene av pandemien besluttet Finansdepartementet å nedjustere motsyklisk buffer med 1,5 % fra 13. mars 2020. Per 30. september 2020 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og motsyklisk kapitalbuffer 1,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11 prosent.

I tillegg har Finanstilsynets fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 Modum på 2,5 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 13,5 prosent.

Bankens investering i datterselskapent EiendomsMegler 1 Modum AS faller inn under størrelsesunntaket i CRR/CRD IV forskriftenes §17, og det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Finanstilsynet har imidlertid pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for eierandeler under 10%. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jfr Finansforetaksloven § 17-13. Banken anvender regelen om forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe for SB1 Boligkreditt AS, SB1 Kredittkort AS og SB1 Finans Midt-Norge AS.

SpareBank 1 Modum benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 15,5 prosent.

Målet for total kjernekapital er 17,0 prosent og målet for total kapitaldekning er 19,0 prosent.

Forholdsmessig konsolidering

(Hele tusen kroner)	31.12.19	30.09.19	30.09.20
Ren kjernekapital	1 261 720	1 216 730	1 244 153
Kjernekapital	1 288 425	1 241 413	1 265 042
Ansvarlig kapital	1 408 708	1 359 484	1 385 390
Totalt beregningsgrunnlag	6 618 028	7 068 431	6 618 794
Ren kjernekapitaldekning	19,1 %	17,2 %	18,8 %
Kjernekapitaldekning	19,5 %	17,6 %	19,1 %
Kapitaldekning	21,3 %	19,2 %	20,9 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	8,5 %	8,2 %	7,6 %

Morbank

(Hele tusen kroner)	31.12.19	30.09.19	30.09.20
Opptjent egenkapital	1 268 633	1 261 483	1 277 507
Avsatt til gaver	19 956	10 833	-
Balansført egenkapital	1 288 589	1 272 316	1 277 507
Balansført egenkapital som ikke inngår i ren kjernekapital		-32 065	
Verdiendringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-23	-23	-2 034
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-230 907	-215 100	-260 799
Ren kjernekapital	1 057 659	1 025 129	1 014 675
Kjernekapital	1 057 659	1 025 129	1 014 675
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	89 844	89 822	89 908
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-1 846	-1 823	-1 936
Ansvarlig kapital	1 145 657	1 113 129	1 102 647
Risikoveid beregningsgrunnlag:			
Stater	-	-	4 597
Lokale og regionale myndigheter	21 282	7 050	22 282
Institusjoner	78 235	105 908	193 925
Foretak	1 795 792	1 836 491	605 026
Massemarked	3 002	2 730	1 091 171
Pantsikkerhet i eiendom	2 664 390	2 692 134	2 414 766
Forfalte engasjementer	23 649	17 833	14 980
Høyrisikoengasjementer	-	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	26 352	32 843	64 297
Andeler i verdipapirfond	15 703	15 703	76 080
Øvrige engasjementer	260 065	253 879	297 040
Sum kredittrisiko	4 888 470	4 964 571	4 784 163
Operasjonell risiko	517 287	430 398	517 287
Motpartersisiko derivater (CVA-risiko)	4 269	2 775	1 976
Totalt beregningsgrunnlag	5 410 026	5 397 745	5 303 426
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	19,5 %	19,0 %	19,1 %
Kjernekapitaldekning	19,5 %	19,0 %	19,1 %
Kapitaldekning	21,2 %	20,6 %	20,8 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,50%)	135 251	134 944	132 586
Motsyklisk buffer (1,0%)	135 251	107 955	53 034
Systemrisikobuffer (3,00 %)	162 301	161 932	159 103
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	432 802	404 831	344 723
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50%)	243 451	242 899	238 654
Pilar 2- krav (2,5%)	135 251	134 944	132 586
Tilgjengelig ren kjernekapital	246 155	242 457	298 713
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	10,5 %	10,4 %	9,2 %

NOTE 12 – Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten. På balanseposter segmentrapporteres det i morbanken kun på utlån og innskudd. Øvrige balanseposter er klassifisert under øvrige.

Rapporteringen av segmenter er inndelt i følgende områder: Privatmarked inneholder privatkunder for hele banken, samt mindre bedriftskunder. Bedriftsmarked inneholder større bedriftsengasjementer. Eiendomsmevling inneholder virksomhet i datterselskap.

Konsern 30.09.20

(Hele tusen kroner)	Privat- marked	Bedrifts- marked	Eiendoms- mevling	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
Resultat					
Netto renteinntekter og provisjon BK	94 623	46 301	-68	68	140 924
Netto andre provisjonsinntekter	26 212	5 754			31 966
Netto andre inntekter			47 017	36 149	83 166
Driftskostnader	68 811	15 105	39 836	3 757	127 509
Resultat før tap	52 024	36 950	7 113	32 460	128 547
Tap på utlån og garantier	-2 210	11 205	-	-	8 995
Resultat før skatt	54 234	25 745	7 113	32 460	119 552

(Hele tusen kroner)	Privat- marked	Bedrifts- marked	Eiendoms- mevling	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
Balanse					
Utlån til kunder	6 075 964	2 185 304			8 261 269
Nedskrivning utlån	-7 513	-24 277			-31 790
Verdiendringer utover tapsnedskrivning	4 144				4 144
Andre eiendeler			52 006	2 733 123	2 785 129
Sum eiendeler pr segment	6 072 595	2 161 028	52 006	2 733 123	11 018 752
Innskudd fra og gjeld til kunder	4 259 153	3 085 480			7 344 633
Annen gjeld og egenkapital			52 006	3 622 113	3 674 119
Sum egenkapital og gjeld pr segment	4 259 153	3 085 480	52 006	3 622 113	11 018 752

NOTE 13 – SpareBank 1 Boligkreditt AS m.v.

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Kredittkort AS

SpareBank 1 Modum har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Det er inngått en aksjonæravtale for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4%. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

SpareBank 1 Modum har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Kredittkort AS til enhver tid har en forsvarlig ansvarlig kapital.

For mer informasjon vedrørende avtalene se note 16 i årsregnskapet.

NOTE 14 – Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I henhold til IFRS 7 skal finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter renteswapper og obligasjoner og sertifikater som inngår i likviditetsporteføljen.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data

Dersom fastsettelsen av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2, benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag etter følgende verdsettelsehieraki:

- 1) nylig omsetningskurs
- 2) eksternt kjent verdivurdering
- 3) verdivurdering mottatt fra selskapet
- 4) egen verdivurdering
- 5) kostpris

Virkelig verdi strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til nylig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2020.

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	-	-	0
- Rentebærende verdipapirer	-	1 235 636	-	1 235 636
- Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	4 057	16 055	311 437	331 549
- Fastrentelån	-	-	748 020	748 020
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				0
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat	-	-	5 735 369	5 735 369
Sum eiendeler	4 057	1 251 690	6 794 826	8 050 574

Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	28 156	-	28 156
Sum forpliktelser	-	28 156	-	28 156

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 01. januar 2020

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	3 280	-	3 280
- Rentebærende verdipapirer		528 353		528 353
- Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	5 088	17 225	298 748	321 061
- Fastrentelån	-	-	721 619	721 619
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				0
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI	-	-	6 171 614	6 171 614
Sum eiendeler	5 088	548 858	7 191 981	7 745 927

Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	5 090	-	5 090
Sum forpliktelser	-	5 090	-	5 090

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. september 2020:

	Fastrente- lån	Egenkapital- instrumenter	Sum
Inngående balanse	721 619	321 061	1 042 680
Investeringer i perioden	-	14 029	14 029
Tilbakebetaling av kapital	-	-	-
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-5 697	-5 697
Netto volumendring i perioden	5 456	-	5 456
Gevinst eller tap ført i resultatet	20 945	2 156	23 101
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-	-
Overført til nivå 3	-	-	-
Utgående balanse	748 020	331 549	1 079 569

Verdsettelsen av fastrentelånene er basert på endringer i markedsrenten og endringer i porteføljens kunderente hensyntatt gjennomsnittlig gjenværende løpetid på porteføljen. Gjennomført sensitivitetsanalyse indikerer at en økning i markedsrenten på 10 basispunkter ville medført en brutto negativ resultateffekt på 2 mill kroner. Tilsvarende ville en reduksjon i markedsrenten på 10 basispunkter medført en brutto positiv resultateffekt på 2 mill kroner.

NOTE 15 – Finansielle instrumenter og motregning

Banken er pliktig å opplyse om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring iht. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på. Begge iht. IFRS 7.13 A-F.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Modum har ikke inngått ISDA-avtaler som tillater motregning på finansielle instrumenter. Kunder som driver tradingvirksomhet henvises til Sparebank 1 SMN for utøvelse av virksomheten.

SpareBank
MODUM

SpareBank 1 Modum
NO 937 889 186

Telefon 915 02270
post@sb1modum.no
www.sparebank1.no/modum

SpareBank 1 Modum
Postboks 114
3371 Vikersund

Avdelinger:
Vikersund, Vikersundgata 29
Åmot, Lilleåsgata 2-4
Hokksund, Stasjonsgata 61
Drammen, Erik Børresens allé 7